

Rom 7, 14

14: For vi vet at loven er åndelig, men jeg er kjødelig, solgt under synden.

Her gir apostelen oss ennå en grunn til hvorfor loven ikke kan ha noen annen virkning på vår natur, enn den som er nevnt foran. I v. 7-13 har Paulus bevist at loven ikke virker hellighet. Den vekker tvert imot synden til liv og til virksomhet, og fører til døden. Men dette er likevel ikke lovens skyld. Den er jo "hellig og rettferdig og god". Nei, den egentlige årsaken til dette ligger i synden som bor i oss. Alt dette oppsummerer han nå i denne korte bemerkning, at "loven er åndelig, men jeg er kjødelig". Og i de versene som følger, underbygger han dette ved vitnesbyrd om hvordan han selv opplever det. I dette fjortende verset taler han da om menneskenaturen generelt, i dens forhold til den guddommelige loven. Han taler om kjødet, som er det samme både hos de gjennfødte og hos de ugjennfødte.

For vi vet, sier Paulus. Dette "vi" kan bare gjelde de som gjennom egen erfaring har lært at "loven er åndelig". Andre forstår ikke dette. Før han ble vekket opp hadde han selv også alltid tenkt at loven bare krevde gjerninger, og kunne oppfylles ved gjerninger. Nå hadde han, som alle Guds barn lært noe annet. Nå vet vi at loven som er utgått fra Gud, og er Ånd, også krever fullkommen renhet og hellighet i vår ånd, ja i hele mennesket; vårt hjerte, våre tanker og begjæringer. Men dette vet bare de som tror. Når et menneske er vekket opp, men ennå ikke født på ny, kjemper han mot åpenbare synder. Nå får han også kjenne de onde begjærene bare sterkere. Men selv på dette stadiet ser og kjenner han ikke mye til lovens åndelige krav; den kjærlighet og hengivenhet vi skylder Gud. Dette fatter vi først når vi ved troen har sett og smakt Guds kjærlighet, og loven ved Den Hellige Ånd er blitt skrevet inn i hjertet. Da kjenner vi at loven er åndelig.

Loven er åndelig. Som nevnt taler dette ikke bare om hva som er lovens opphav og dens eget vesen, som gitt oss ved Guds Hellige Ånd. Nei, det taler også om at nettopp på denne bakgrunn krever den også menneskenes ånd, krever en hel og sann hellighet. Nettopp fordi Gud er hellig, må også menneskene være hellige (3Mos 19: 2). Kristus sier: "Gud er ånd, og de som tilber ham, må tilbe i ånd og sannhet" (Joh 4: 24). Dette bør vi huske godt på så lenge vi lever. Vi må huske at Guds hellige lov ikke er fornøyd bare med utvortes tjenester. Den krever hellighet i vår ånd, og hjertets villige lydighet og kjærlighet. Ser vi bare på utvortes gjerninger, blir vi hyklere og fariseere. Men kjenner vi at Guds øyne følger selv hjertets innerste tanker, skjulte motiver og tendenser, da vil det alltid føre til at vi blir stående som fattige syndere overfor loven.

Hvis Paulus bare hadde sett et livsmønster i loven, en leveregel for ord og gjerninger, så ville han fortsatt som da han var fariseer; kunne regne seg som rettferdig og god. Men nå lærte han at loven er åndelig, og strakk seg til de mest skjulte lystene i hjertet hans. Og da oppdaget han så stor motstand i seg overfor de hellige budene og alt det de angrep hos ham. Da gikk det som han uttrykte det tidligere i kapitlet: "synden ble vekket opp til liv", "og jeg døde". Denne virkningen har loven fremdeles, og alltid, når Den Helliges øyne får trenge inn i hjertets dyp, så vi merker at i sin lov krever han sannhet og hellighet i vårt indre. Når vi merker at den forbyr ikke bare det minste ytre avvik fra hellighetens rettesnor. Den avdekker hvert skjult og "hemmelig" rom i det bedragerske hjertet, og fordømmer alt som ikke er rett, sant og hellig. Slik er Guds lov: Den er åndelig! Tenk da hvordan den må virke, når den begynner å bearbeide, og går inn i en kjødelig natur.

men jeg er kjødelig. Ordet "kjødelig" på dette stedet betyr egentlig "av kjøtt", "sprunget ut av kjøttet"*, og derfor av naturen kjødelig. Legg da merke til det som vi får klart belyst gjennom denne sammenstillingen: Loven er åndelig, dvs. sprunget ut fra Den Hellige Ånd, og har derfor åndelige krav. Men jeg er kjødelig, dvs. sprunget ut fra kjødet, og derfor kjødelig av legning. Kan der bli annet enn strid og nød, når en sånn lov angriper en sånn natur? Det er apostelens hovedtanke i dette verset.

[* Der er noen som mener at Paulus her ikke kan kalle seg selv "kjødelig", når han i kap. 8: 5-9 beskriver de kjødelige som de som ikke har Ånden, som kjødelige i sitt sinn, og derfor ikke kan tekkes Gud. Men da må vi minne om at kap. 8 har helt andre uttrykk for kjødelig, og en helt annen mening enn her. Det vet alle de som leser grunnteksten. Mens vår tekst i de sikreste håndskriftene har ordet sarkinos, som egentlig betyr "av kjøtt", og altså av naturen kjødelig, så har Rom 8: 5 hoi kata sarka ontos, "de som lever etter kjødet".]

Ordet "kjødelig" betyr altså på ingen måte at han ikke var født på ny, men taler bare om den naturen han bar på. Hver eneste kristen er i denne forstand kjødelig, altså i seg selv, av naturen. Alle hans naturlige krefter og tendenser er fulle av synd. At Paulus også bruker uttrykket "kjødelig" om gjenfødte kristne kan hvem som helst se av 1Kor 3: 1-3. Der sier han til sine "brødre" i Korint: "Når det er misunnelse, strid og splittelse mellom dere, er dere ikke da kjødelige og lever på menneskelig vis? For når én sier: "Jeg hører til Paulus," og en annen: "Jeg hører til Apollos," er dere ikke da kjødelige?" Og på samme stedet kaller han dem likevel "småbarn i Kristus" (v. 1) som han må gi melk (v. 2).

Men ordet "kjødelig" har ikke nøyaktig samme mening som i 1Kor 3. Korinterne var nemlig kjødelige sammenliknet med eldre og mer befestede kristne. Men i vår tekst kaller han seg selv kjødelig som motsetning til den åndelige og hellige Loven. Og i denne sistnevnte forstand er alle kristne, og på alle stadier, kjødelige. Overfor Ånden står de alle også i sin gamle adamittiske natur, som er full av syndens gift. Så lenge de er på jorden, bor fremdeles Adam i dem. Han kalles "det gamle mennesket, som blir fordervet ved de forførende lyster" (Ef 4: 22). Hos Guds barn er nok det gamle menneske korsfestet. Men det er ikke dødt. Det rører ofte så voldsomt på seg, at vi kjenner meget godt at vi av naturen er kjødelige.

solgt under synden. Dette er et av de uttrykkene man har ment Paulus ikke hadde kunnet brukt om seg selv, eller om de som er født på ny. Men da tolkes dette uttrykket feil. Vi ser jo at det står som en tilføyelse til "men jeg er kjødelig", og taler åpenbart fortsatt om vår medfødte natur. I syndefallet ble alle mennesker "solgt under synden". Vår natur kom under et ondt overherredømme, på samme måte som en slave kom under sin herres totale herredømme. Og skal jeg tale om meg selv, når det gjelder hva jeg er etter min natur, så må jeg si jeg er solgt til trell under synden - selv om jeg også har et annet jeg, er et annet menneske som er virkelig fri i Kristus (Joh 8: 36). Men dette siste er også noe vi merkbart erfarer. I den nye fødselen har de kristne også fått en ny natur, og deres gamle menneske er korsfestet. Men, som vi sa, er den ennå ikke helt død. Og i samme grad som den ennå lever, er menneskene ennå under syndens tvang. De er ikke så fullstendig frie at de kan gjøre alt det gode som de vil. Deres største ønske er å få være helt fri fra alt syndig. Men så lenge de altså ikke kan det, må de bekjenne at de er under tvang. Også her blir bekjennelsen alltid: "Jeg er solgt under synden".

Men vi må ikke glemme at her taler Paulus om hvordan han i seg selv, av naturen, står overfor den hellige og rettferdige og gode loven, som nå hadde fått makt i hans samvittighet. Og jo mer nåden er virksom i en sjel, desto mere var og "nøyeregnende" blir samvittigheten. Da kunne han ikke unngå å måtte bekjenne: "Jeg er kjødelig, solgt under synden". Loven krever at vi skal elske Gud av hele vårt hjerte og av hele vår sjel og av all vår makt, og av hele vår forstand, og at vi skal elske vår neste som

oss selv. Men overfor slike krav kommer hvert eneste menneske til kort, selv i sin beste tilstand, og med sine aller beste tanker og gjerninger. Da må de erkjenne at de er "kjødelige, solgt under synden". Selv de mest benådede kristne oppnår bare et visst mål av lydighet og hellighet. Den som har altså har nådd det høyeste målet, har mao. ennå ikke oppnådd det fullkomne. Det mangler det ennå mye på. Og hva er så grunnen til at en kristen ikke kan komme lenger enn til en viss grad av fullkommenhet, og altså ikke kan oppnå å bli fullkommen? Bare at hans medfødte natur, synden som ennå bor i ham, hindrer ham.

Men synden har ikke herredømme over ham. Den kan ikke lenger beholde ham på hans gamle vei; selvsikkerhetens, vantroens og ugudelighetens vei. Nå går livet hans i en helt ny retning. Det er nå "ikke en vandring etter kjødet, men etter Ånden" (kap. 8: 4). Men synden kan altså ennå utrette så pass, at en kristen ikke kan komme så langt i lydighet og helliggjørelse som han vil. Han kan ikke oppnå den fullkommenhet han så inderlig ønsker. Og alt dette understreker jo at han er ikke fullkommen fri, men hindres ennå, på et vis, av synden. De som ikke fatter dette, men mener at en rett kristen må være fullkommen fri til å gjøre det gode som han vil, de bruker f. eks. Kristi ord til jødene i Joh 8: 36: "Hvis Sønnen gjør dere fri, blir dere virkelig fri". Men når det gjelder dette ordet, må de først merke seg sammenhengen det blir talt i. Den viser at "virkelig fri" tales som motsetning til tilhørernes falske bekjennelse av sin frihet (v. 33). Det taler ikke om en frihet som Kristi frigjorte disipler ennå aldri har hatt her på jorden.

Hvis Kristus hadde ment at hans rette disipler skulle være fullkommen fri fra synden - hvorfor skulle han da, i den eneste bønne han lærte dem, og som de dermed alltid skulle be, også ta med dette: "Forlat oss vår skyld" -? Hvorfor skulle han da, i det nådemåltidet han innstiftet nettopp for sine rette venner, tilby dem akkurat denne trøsten: "som utgytes for mange til syndenes forlatelse"? Eller skulle vi stadig måtte fortsette å be om forlatelse for de syndene vi har bekjent, og som vi tror allerede er forlatt?

Men når vi nå slår fast at vi ikke blir fullkomne i lydighet og helliggjørelse, hvor mye vi så strever med det. Da må vi bekjenne at vi er ikke ennå fullkommen fri, men i vår natur solgt under synden. For ellers er det jo all grunn til å spørre: Hvorfor er du ikke fullkommen hellig? Sier du da: Jeg tar det ikke alvorlig nok. Så svares det: Men hvorfor gjør du ikke det? Sier du: Jeg er ikke nidkjær og inderlig nok i min bønn. Så svares det: Hvorfor er du ikke det? Sier du: Jeg tar ikke imot Guds nåde slik jeg skulle. Så svares det: Hvorfor gjør du ikke det? På alle slike spørsmål vil du til slutt ikke finne annet svar enn dette: "jeg er kjødelig, solgt under synden". Og den allmektige Gud vet best hvorfor han ikke utfrir oss fra syndens rot, fra selve naturen, straks vi fødes på ny - men bestemte at vi hele vår prøvetid på jord skal måtte kjempe mot syndens makt.

På apostelens innstendige bønner svarte han bare: "Min nåde er nok for deg, for min kraft blir fullendt i skrøpelighet". Men det er på denne måten at bare Gud og hans nåde får hele æren. På denne måten er det synderen og frelseren, den syke og legen, fåret og hyrden, alltid blir holdt sammen. Ja, på denne måten er det vi dypt og merkbart får erfare hva vi er frelst og forløst fra, så vi skal huske det i all evighet, og på den bakgrunn dobbelt salige synge den evig nye sangen: "Verdig er du til å få ære og pris og velsignelse, for du ble slaktet, og har med ditt blod frikjøpt oss til Gud".